

snak, og det ser ud til, at der kommer flere og flere, der bliver sat på gaden. Kunne ministeren ikke tage ud og lade sig fotografere til mediernes med sådan en familie her og fortælle, hvad det er, de har gjort forkert, så de kan lære det?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Vi skulle jo gerne undgå, at børnefamilier bliver sat på gaden, og derfor har jeg jo netop taget de her initiativer. Og jeg synes, at det, der er det farbare med hensyn til at forebygge, jo er at finde ud af, hvad det er, der gør sig gældende, at få af dækket, hvad årsagen er til, at man havner i den her situation.

Hr. Bjarne Laustsen har en eller anden naiv opfattelse af, at det hele nok bare er loftet over kontanthjælpen, og det foranlediger mig jo til endnu en gang at minde om, hvordan det nu er, udviklingen i tallene har været på det her område.

Den første gang, vi overhovedet nogen sinde fik nogle tal for antallet af udsættelsessager, var i 2002. Så skete der en markant stigning, nemlig på godt 30 pct. til 2003. Siden har der været nogle mindre stigninger, og denne gang er der meget stor usikkerhed omkring tallene.

Men den meget store stigning var altså, før loftet over kontanthjælpen trådte i kraft, og derfor er det så underligt, at hr. Bjarne Laustsen har den her tilgang med, at hvis bare man ikke havde loftet over kontanthjælpen, så havde vi heller ikke nogen udsættelsessager.

Og sagen er jo, at vi ikke ved noget om, i hvor stort et omfang det her så har med kontanthjælpsniveauet at gøre eller det har med alle mulige andre ting at gøre, og det er jo det, som jeg har sat mig for at ville undersøge nærmere, og som jeg kan forstå møder meget stor modstand og meget stor kritik fra Socialdemokraternes side, fordi de åbenbart ikke synes, at man skal blive klogere på de her forhold.

Men som tidligere sagt har jeg en klar forventning om, at forpligtelsen til kommunerne om at genvurdere sagerne og skærpsen i vejledningen selvfølgelig også har en effekt i forbindelse med at dæmme op for antallet af udsættelsessager.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om vurdering af lovforslags sundhedsmæssige konsekvenser.

Af Charlotte Fischer (RV) m.fl.
(Fremsat 17/11 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget pålægger regeringen at sikre, at alle lovforslag, der fremsættes efter den 1. oktober 2007, indeholder en vurdering af lovforslagenes sundhedsmæssige konsekvenser. Det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at en sådan sundhedskonsekvensvurdering overordnet skal have fire formål: at fremme sundheden i befolkningen bedst muligt; at sikre, at politiske tiltag ikke har en uønsket indvirkning på folkesundheden; at de investerede ressourcer skaber mest mulig sundhed; og at der skabes et godt grundlag for de politiske beslutninger.

Regeringen kan bestemt ikke være uenig med forslagsstillerne i intentionerne med forslaget. Befolkningens sundhedstilstand må naturligvis have meget høj politisk prioritet og i relevant omfang indgå i alle politiske beslutninger. Jeg vil i den forbindelse nævne, at regeringen som bekendt har startet et meget omfattende arbejde med en kvalitetsreform, som skal sikre fortsat fornyelse og udvikling af det danske velfærdssamfund, herunder ikke mindst i det offentlige sundhedsvæsen.

Kl. 15.50

Regeringen er endvidere enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at bemærkningerne til lovforslaget i relevant omfang indeholder en vurdering af de konsekvenser, som lovforslaget har, herunder eventuelle sundhedsmæssige konsekvenser af forslaget. Regeringen er derimod ikke enig i, at disse formål fremmes bedst ved at pålægge regeringen at lade alle lovforslag indeholde en vurdering af de sundhedsmæssige konsekvenser. Men som jeg skal vende tilbage til, er det allerede i dag et krav, at der skal redegøres for et lovforslags sundhedsmæssige konsekvenser, hvor dette i det konkrete tilfælde må anses for at være relevant. Regeringen er des-

uden indstillet på over for de enkelte ministerier at præcisere dette.

Et lovforslag er som bekendt opbygget således, at det efter selve lovteksten indeholder bemærkninger, som i første række skal informere Folketingets medlemmer om lovforslagets indhold og konsekvenser med henblik på forslaget's behandling i Folketinget og dets udvalg. Bemærkningerne har endvidere bl.a. betydning for offentlighedens og mediernes mulighed for at forstå lovforslag.

Det er derfor et helt centralt lovkvalitetskrav, at bemærkningerne til lovforslag er fyldestgørende og korrekte. Det fremgår i den forbindelse af Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet, at bemærkningerne til lovforslaget skal forklare og uddybe forslaget's indhold og give et fyldestgørende forslag for at vurdere lovforslagets begrundelse og forventede virkninger.

I bemærkningerne til lovforslaget skal der altid redegøres for forslaget's konsekvenser på en række nærmere oprettede punkter. Årsagen er, at disse konsekvenser er væsentlige og hyppigt forekommende. Bemærkningerne til lovforslaget skal således altid indeholde et skøn over lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner samt for erhvervslivet.

Bemærkningerne skal endvidere indeholde et skøn over de administrative konsekvenser for borgerne og over de miljømæssige konsekvenser. Hvis et lovforslag ikke skønnes at have sådanne konsekvenser, skal dette ligeledes oplyses i bemærkningerne. Endelig skal der redegøres for lovforslagets forhold til EU-retten.

En redegørelse for disse konsekvenser giver imidlertid ikke nødvendigvis et fuldt dækkende billede af konsekvensen af det enkelte lovforslag. Netop derfor fremgår det af Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet, at der efter omstændighederne kan være grund til at redegøre også for andre konsekvenser af lovforslagene end de nævnte. Det er således allerede i dag et krav, at der f.eks. redegøres for et lovforslag's sundhedsmæssige konsekvenser, hvis dette i det konkrete tilfælde måtte anses for relevant.

Jeg kan som tidligere nævnt fuldt ud tilslutte mig intentionerne bag beslutningsforslaget og finder som forslagsstillerne, at sundheden blandt befolkningen må have høj politisk prioritet, men set i forhold til, hvad der allerede gælder, vil virkningen af beslutningsforslaget for så vidt alene være, at der fremover også vil skulle redegøres for de sundhedsmæssige konsekven-

ser i tilfælde, hvor det ikke kan anses for værende relevant, f.eks. i tilfælde, hvor det på forhånd er åbenbart, at det pågældende lovforslag ikke har sundhedsmæssige konsekvenser. Og uden at regeringen har foretaget nærmere statistiske undersøgelser, tør jeg godt sige, at dette vil gælde for langt de fleste lovforslag.

På mit eget område kan jeg f.eks. nævne lovforslag inden for det strafferetlige, procesretlige og formueretlige område, hvor en redegørelse for de sundhedsmæssige konsekvenser kun i yderst sjældne tilfælde vil være relevant. Men selv hvor sådanne tilfælde måtte forekomme, vil det som tidligere nævnt allerede følge af de gældende regler, at lovforslaget skal indeholde en sådan redegørelse.

Det følger af det, jeg har været inde på, at virkningen af en gennemførelse af det fremsatte forslag set i forhold til de regler, der allerede gælder, i al væsentligt alene ville være, at der skulle redegøres for de sundhedsmæssige konsekvenser i lovforslag, hvor dette ikke kan anses for relevant. En sådan ordning må efter regeringens opfattelse anses for overflødig og vil heller ikke være i overensstemmelse med det almindelige ønske om at begrænse indholdet af lovforslag til det relevante. Der vil derfor efter regeringens opfattelse ikke været vundet noget ved en sådan ordning, for så vidt tværtimod.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

I lyset af, hvad jeg tidligere var inde på vedrørende intentionerne bag det fremsatte forslag, kan der imidlertid være grund til over for det enkelte ministerium at præcisere, at lovforslag i de tilfælde, hvor det er relevant, skal indeholde en redegørelse for de sundhedsmæssige konsekvenser, og jeg vil derfor gerne her i dag give tilsagn om, at regeringen vil tage skridt til dette.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Det er jo da i hvert fald et fremskridt, hvis justitsministeren vil indskærpe over for de øvrige ministre, at de skal tage den del med, som handler om sundhedsmæssige konsekvenser. Nu tænker jeg bl.a. på skatteområdet, hvor man jo ofte har afgifter, der har en direkte indflydelse på sundhedsområdet, og der kan jeg altså ikke mindes at jeg har set ret mange overvejelser om, hvordan indvirkningen er på sundheden.

Kl. 15.55

Når nu det er sådan i dag, at man skal tage stilling til et lovforslag's miljømæssige conse-

kvenser, og forslaget så ikke har nogen, så skal det også fremgå af lovforslaget. For mig er det meget svært at se, hvorfor man skulle synes, at det er vigtigt at få miljøet med og ikke sundheden. På den måde siger man jo i virkeligheden, at miljøet er vigtigt, men at sundheden er mindre vigtig. For mig er begge dele lige vigtige. Jeg vil høre ministerens mening om det.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det skyldes først og fremmest, at der er langt flere lovforslag, der har en miljømæssig eller for så vidt en økonomisk konsekvens, end lovforslag, der har en sundhedsmæssig konsekvens. Derfor har man valgt at sige, at når det gælder konsekvenser, som er meget hyppigt forekommende – og det vil miljømæssige konsekvenser være, og det vil økonomiske konsekvenser også være – så er det rimeligt at indsætte en fast regel om, at der så skal redegøres for det.

Det forholder sig anderledes med de sundhedsmæssige konsekvenser. Jeg er enig med fru Charlotte Fischer i, at der i de tilfælde, hvor et lovforslag har sundhedsmæssige konsekvenser, skal redegøres for det, men det sker altså i meget, meget få tilfælde, at der er lovforslag, der har sundhedsmæssige konsekvenser, og derfor synes regeringen også, man skal begrænse sig til de forslag, hvor det har relevans.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Nu nævner ministeren selv sit eget ressortområde med strafferet og procesret og formueret osv. Der er heller ikke ligefrem miljømæssige konsekvenser på det område. Det er blot for at sige, at det godt kan være, at der ikke er miljømæssige konsekvenser i større grad, men sundhed dækker rigtig mange områder. Det dækker jo alt lige fra trafik til arbejdsmiljø, beskæftigelse, socialområdet med udsatte grupper osv. Så jeg synes i virkeligheden, at det måske er udtryk for en lidt snæver tænkning, hvis man inde i sit hoved har, at det er meget få områder, der er berørt af det her.

Jeg synes, at ministeren måske skulle læse den rapport, som Statens Institut for Folkesundhed har lavet, og som anbefaler, at man fast sundhedskonsekvensvurderer lovforslag, og lige skænke det en ekstra tanke.

Jeg vil så spørge ministeren: Er det sådan, at vi fremover får en eller anden form for fast proces med hensyn til sundhedskonsekvensvurde-

ringer? Får vi et brev at se, der bliver sendt rundt til ministrene, om, hvornår de skal give det og efter hvilke retningslinjer?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg er fuldstændig enig med fru Charlotte Fischer i, at man godt kunne forestille sig, at der på andre områder end de rent sundhedsfaglige ville være tale om sundhedsmæssige konsekvenser, og jeg afviser bestemt ikke, at man i andre typer lovforslag, hvor det måtte være relevant, også skal foretage en vurdering af de sundhedsmæssige konsekvenser. Det har jeg lagt meget, meget stor vægt på under min tale her i dag og også sagt ganske klart, at det er ministerierne forpligtet til.

Så jeg synes, at det er lidt formålsløst at stå her og begynde at diskutere med hinanden om, hvorvidt der kan være sundhedsmæssige konsekvenser eller ej. Det erkender jeg at der kan være, men min påstand er altså, at der er en lang række tilfælde, hvor det ikke vil være relevant, og derfor er det meningsløst at pålægge det som en fast praksis, hver eneste gang et lovforslag skal fremsættes.

Jeg kan sige til fru Charlotte Fischer, at det er klart, at der vil ske en indskærpelse over for alle andre ministerier, og det vil selvfølgelig tilgå de andre ministerier skriftligt. Hvis man under udvalgsbehandlingen af det her beslutningsforslag ønsker at se den indskærpelse, så vi ved, at opmærksomheden er rettet mod det her i samtlige ministerier, så oversender vi det naturligvis gerne til udvalget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Vi går til ordførrækken, og den første ordfører er fru Birgitte Josefsen.

Birgitte Josefsen (V):

At fremme sundhed blandt befolkningen mest muligt oplever jeg som et mål for hele Folketinget, i hvert fald et mål, som jeg har oplevet at alle er enige om at vi skal have. Jeg oplever også, at det er det, ministrene arbejder for.

Derfor har jeg så også kun at sige, at Venstre er fuldstændig enig med Det Radikale Venstre om det mål, der ligger med det beslutningsforslag, vi behandler. Det, vi så kan være mere eller mindre enige om, er, hvordan vi når til målet, eller hvilken vej vi skal gå for at nå til målet.

Beslutningsforslaget lægger op til, at man skal pålægge ministerierne at indarbejde de

sundhedsmæssige konsekvenser i alle lovforslag – jeg gentager, alle lovforslag. Der synes vi fra Venstres side, at det er at sætte et meget bureaukratisk system i værk, som sådan set er fuldstændig unødigt, da der allerede ligger en procedure for, at man de steder, hvor man arbejder med lovgivning, og hvor det kan have sundhedsmæssige konsekvenser, også skal forholde sig til det. Derfor er det vores opfattelse, at der er en procedure, der er i god gænge.

Kl. 16.00

Nu sad jeg og lyttede til, at justitsministeren vil sende et brev rundt til alle ministre og indskærpe, at man så også husker det. Og det synes jeg lyder rigtig godt, for vi er sådan set meget optaget af, at man er opmærksom på, om et lovforslag har sundhedsmæssige konsekvenser.

Når det så er sagt, har jeg en anden oplevelse, når vi snakker om sundhedsmæssige konsekvenser, som ligger lidt ud over Folketingets rammer. Men inden for den sidste tid har jeg ved at besøge et par kommuner kunnet se, at kommunerne, der jo nu har overtaget en stor del af sundhedsopgaverne, faktisk sidder og fremkommer med nogle procedurer, så de i deres sagsbehandling tænker de sundhedsmæssige konsekvenser ind. Og jeg synes, der er rigtig, rigtig god grund til at rose kommunerne for, at de, der skal omsætte vores lovgivning i praksis, er med på, at de også skal tænke de sundhedsmæssige konsekvenser ind i deres arbejde.

Men jeg synes, det er vigtigt, at vi har øje for, at de procedurer, der ligger til grund i dag, så følges, og på den baggrund vil vi afvise det forslag, der ligger fra Det Radikale Venstre i dag.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Det, der får mig til at tage ordet, er, at Venstres ordfører sagde, det ville være voldsomt bureaukratisk, hvis vi nu skulle sundhedskonsekvensvurdere alle lovforslag.

Jeg mener det altså helt på samme måde, som man i dag skal vurdere økonomiske konsekvenser, administrative og miljømæssige konsekvenser og forhold til EU-retten osv. Det er jo ikke mere besværligt, end hvis der åbenlyst ikke er nogen konsekvenser, for så står der bare en streg, så står der ingenting. Det er jo ikke særlig bureaukratisk. Og hvis man har den holdning, at det er meget bureaukratisk, må spørgsmålet vel være: Er det sådan, at Venstres medlem vil overveje at sløjfe nogle af de andre konsekvens-

vurderinger, fordi det er så enormt bureaukratisk, eller hvad?

(Kort bemærkning).

Birgitte Josefsen (V):

Jeg vil sige, at vi ikke har nogen intentioner om at lægge op til, at de nuværende procedurer skal sløjfes, heller ikke de procedurer, der allerede er for, at man skal tænke sundhedsmæssige konsekvenser ind der, hvor de er relevante.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Det er blot vigtigt for mig at sige, at jeg ikke synes, det skal være et argument om bureaukrati, der stopper det her.

Og jeg vil bare gerne minde Venstres ordfører om, at Statens Institut for Folkesundhed, som jo sådan set er en forskningsinstitution, hvor vi har kloge hoveder til at tænke over den her slags ting, i 2004 anbefalede, at man konsekvensvurderede lovforslag. Er det ikke noget, der bare kunne gøre en smule indtryk på Venstres ordfører?

(Kort bemærkning).

Birgitte Josefsen (V):

Vi læser med stor interesse de anbefalinger, der kommer både fra Institut for Folkesundhed og også andre steder fra. Men vi har en procedure i dag, og den synes vi er vigtig at holde fast i.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Venstres ordfører. Og så er det den socialdemokratiske ordfører, fru Sophie Hæstorp Andersen.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

I Socialdemokratiet går vi også – ikke så overraskende – ind for lovkvalitet. Vi mener, at det er ekstremt vigtigt med et godt beslutningsgrundlag, når man skal træffe beslutninger om at indføre ny lovgivning.

I forhold til sundhedskonsekvensvurderinger ligger der jo en række gode og meget lange og omfattende rapporter på området om fordele og ulemper ved ideen, der medfører, at man i al lovgivning fremover skal tage stilling til de sundhedsmæssige konsekvenser på linje med f.eks. de økonomiske, de miljømæssige, de EU-retlige konsekvenser osv.

Ifølge De Radikales beslutningsforslag anbefaler både WHO og EU således, at alle bør gøre systematisk brug af sundhedskonsekvensvurde-

ringer. Og enkelte danske kommuner og tidligere amter har ligeledes gjort brug af metoden, og det skulle endda direkte have haft påvirket de politiske beslutninger.

Noget af det, vi imidlertid finder problematisk ved De Radikales forslag, er, at vi ikke mener, at det tilbundsgående er forklaret, i hvilke tilfælde der skal indføres de her konsekvensberegninger. Jo, i al lovgivning – men er det relevant for al lovgivning? Giver det mening at have det i alle lovforslag, eller er det alene forslag, der f.eks. relaterer sig til miljø, arbejdsmarked, boligområde, erhverv, trafik eller lignende? Eller hvordan skal det her i praksis gøres?

Der anføres kun i lovforslaget, at man skal redegøre for konsekvenser f.eks. i forhold til befolkningens mentale og fysiske velfærd, sundhed og sikkerhed, og det er jo meget, meget bredt.

Kl. 16.05

Jeg tror nemt, at man kan forestille sig, at der vil være områder, hvor meninger vil kunne brydes i forhold til de her beregninger. Jeg tænker på, at da regeringen indførte hastighedsgrænsen på 130 km/t. på motorvejene, var regeringen og oppositionen meget uenige om de sundhedsmæssige konsekvenser af dette, og eksperternes udtalelse om, at det ville øge antallet af trafikdræbte, har jo også været til diskussion senere hen.

Sammenfattende kan man derfor sige, at Socialdemokratiet er positive over for ideen og synes, at det er en sympatisk idé, men en endelig tilslutning til forslaget må bero på en lidt længere udvalgsbehandling og en lidt større tydeliggørelse af, hvordan det her kan gøres, så vi undgår netop unødigt bureaukrati eller metoder, som ikke vil føre til større klarhed og bedre beslutningsgrundlag, men vil føre til øget debat om, hvad det egentlig er, konsekvenserne af de enkelte lovforslag vil være.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den socialdemokratiske ordfører, og vi går videre til Dansk Folkepartis ordfører, fru Birthe Skaarup.

Birthe Skaarup (DF):

Da jeg læste forslaget fra De Radikale om, at alle forslag, der fremsættes efter den 1. oktober 2007, skulle indeholde en vurdering af de sundhedsmæssige konsekvenser, tænkte jeg straks på, om vi ikke havde diskuteret det her før. Jeg synes

nemlig, at jeg huskede ganske tydeligt, at det havde været oppe til debat på et tidspunkt.

Men jeg giver da De Radikale ret i den målsætning, at i mange henseender bør man se på sundheden i et anderledes lys end hidtil. Og når jeg siger det, er det selvfølgelig, fordi at jeg tænker meget på middelevælgeren, som fru Charlotte Fischer også har gjort i bemærkningerne. Den er ikke så høj i Danmark som i de lande, vi normalt sammenligner os med.

Vi ved, at der i langt højere grad bør tænkes i den forebyggende sundhedstilstand, også fordi vi ser livsstilssygdomme i vækst, samt at der i årene fremover bliver flere ældre, og derfor skal vi og bør vi holde os raske og rørlige længere end hidtil.

Det sker selvfølgelig ved at tænke i helhed i vores sundhedspolitik samt at forske i, hvad der yderligere kan gøres, så middelevælgeren bliver højere. En af mulighederne, som De Radikale foreslår, er, at når der vedtages nye lovforslag, så sætter man de sundhedsmæssige konsekvenser, eventuelle risici, i relief til lovforslaget.

Men lige for at vende tilbage til indledningen er der jo som sagt allerede et krav om at inddrage de sundhedsmæssige konsekvenser, såfremt det er relevant at gøre det, og det skal ske i bemærkningerne. Problemet er så åbenbart, at man i de forskellige fagministerier ikke altid husker at få det inddraget i forslaget, og derfor er det naturligvis udmærket at få diskussionen her i dag.

Men omvendt mener vi i Dansk Folkeparti, at det kun er relevant at redegøre for disse konsekvenser på nogle fagområder, for vi kan ikke se andet, end at det vil være fordyrende og administrativt omkostningstungt, som andre ordførere også har været inde på, når det eksempelvis på nogle fagområder ikke er relevant.

Da jeg sad og skulle skrive den her ordførertale, tænkte jeg på: Hvad med kulturområdet og det mediepolitiske område, er det nødvendigt at have nogen sundhedsmæssige konsekvenser her? Hvad med kirkeområdet, og hvad med det retspolitiske fagområde?

Jeg vil gerne pointere, at vi i Dansk Folkeparti sætter den sundhedsmæssige vinkel højt i det politiske arbejde, fordi sundhedsmæssige undersøgelser og økonomiske analyser kan give os nogle strømpile om: Gør vi det sundhedspolitisk godt nok, og bevæger vi os i den rigtige retning, nemlig et stadig bedre dansk sundhedsvæsen?

Jeg kan ikke lade være med at bemærke, at vi udmærket kunne bruge de sundhedsmæssige

konsekvenser noget mere inden for de nye sundhedspolitiske tiltag, som vi laver. Og her diskuterer vi måske ikke på så højt niveau, som vi skulle gøre. Og det kunne jeg da godt tænke mig på et senere tidspunkt måske at sætte lidt til debat.

Lad os tage ny teknologi. Giver det mere kvalitet og sundhed? Er de mindre sygehuse mindre omkostningstunge end de større? Kommer patienten hurtigere hjem fra de større sygehuse end fra de mindre sygehuse, og er de mere raske og helbredte, når de kommer hjem herfra?

Kl. 16.10

Jeg kunne også godt tænke mig lige at spørge, om de sundhedsmæssige konsekvenser, når en akutbil kommer til et skadested, er, at patienten har et lavere forbrug på sygehusene.

Baggrunden for De Radikales forslag er jo som sagt indført. Vi hørte ministeren komme med den samme opfattelse og også, at ministeren nu vil sørge for, at der går et brev til de forskellige ministerier – det synes jeg er en rigtig god idé – så de også bliver opdateret med hensyn til at få inddraget de sundhedsmæssige konsekvenser, men kun, hvor det er nødvendigt.

Når vi ved, at forslaget faktisk er gennemført, kan vi i Dansk Folkeparti ikke tilslutte os dette forslag. Jeg pointerer dog, at vi synes, at De Radikale rammer der, hvor vi nogle gange skal ramme, nemlig med hensyn til også at se med lidt andre øjne på sundheden i nogle forslag.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Jeg er også glad for den positive tilgang til det. Men jeg føler alligevel trang til at komme ind på spørgsmålet om, hvorvidt det er at skyde spurve med kanoner at have et krav om en systematisk konsekvensvurdering i alle lovforslag. Det er jo helt på linje med det, der i dag gælder for miljøområdet. Der er masser af lovforslag, hvor boksen med miljømæssige konsekvenser er tom. Det gælder kultur, det gælder justits, og det gælder en hel masse ressortområder, hvor der aldrig kommer noget ind i den boks. Men den er der, og man bliver som embedsmand og ministerium tvunget til lige at tænke: Har det her lovforslag nogle konsekvenser?

Når det hidtil i virkeligheden har været gældende, men ikke har virket, så er det måske lige præcis, fordi den lille boks med sundhedsmæssige konsekvenser ikke er der. Kunne det ikke tænkes netop at være derfor, at det faktisk er ble-

vet glemt i ministerierne at lave den konsekvensvurdering?

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Jamen kravet om, at man skal indføre de sundhedsmæssige konsekvenser, såfremt der er nogle muligheder for at inddrage dem, er der jo. Og hvis vi først skal bevæge os længere ud ad den planke, tror jeg også, vi får et administrativt system, der bliver tungt og bureaukratisk.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Det kan måske synes uhyrligt, at man slås for sådan en heladministrativ ting, men jeg synes faktisk, det er vigtigt. Den sundhedsmæssige udfordring er kolossal, og hvis vi ikke får tænkt sundhed ind i alt, hvad vi går og laver, så får vi simpelt hen ikke vendt den udvikling, der netop er med de store folkesygdomme, kroniske lidelser osv. Derfor er det faktisk lidt vigtigt, synes jeg.

Jeg vil bare spørge ordføreren: Det er vel ikke sådan, at Dansk Folkeparti synes, at det er meningsløst eller dumt eller bureaukratisk at have de miljømæssige konsekvensvurderinger? Hvis man støtter, at der systematisk er miljømæssige konsekvensvurderinger af alle lovforslag, uanset hvor de kommer fra, har jeg bare svært ved at se, hvad begrundelsen så er for, at man ikke skal have det for sundhed. Fordi sundhed er mindre vigtigt? Det synes jeg er et forkert signal at sende.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Det er jo, fordi det EU-retslige måske er meget mere nært knyttet til hvert enkelt lovforslag ligesom miljødelen er. Og såfremt den sundhedsmæssige del ikke bliver nævnt i de forslag, hvor det er relevant, så synes jeg også, at hammeren skal falde.

Vi sætter det også højt i Dansk Folkeparti, at vi netop går ind og kigger på de sundhedsmæssige konsekvenser, men det gør man jo så også. Og når vi så hører ministeren sige, at hun vil gøre en bemærkning om det og sende en reminder til de her forskellige fagministerier om, at de bør gå ind og indføje de sundhedsmæssige konsekvenser, så tror vi på, at det lykkes. Nu hører vi så også, at vi får et brev oversendt fra ministeriet til Sundhedsudvalget, og så regner jeg med, at den sag er i orden. Vi skal jo heller ikke gen-

nemgå alt, hvad vi foretager os, med en tættest kam, synes jeg, og heller ikke gøre det mere omkostningstungt.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Vi går videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, fru Helle Sjelle.

Kl. 16.15

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti kan vi ikke støtte De Radikales beslutningsforslag om en vurdering af lovforslags sundhedsmæssige konsekvenser, selv om vi egentlig er enige i forslaget intentioner, nemlig at befolkningens sundhedstilstand selvfølgelig skal have allerhøjeste prioritet og tages med i betragtningerne i de politiske beslutninger.

Vi må dog tage afstand fra, at netop alle lovforslag bør indeholde en vurdering af de sundhedsmæssige konsekvenser, fordi det allerede i dag er et krav, at der skal redegøres for lovforslags sundhedsmæssige konsekvenser, når det i de konkrete tilfælde er relevant. Det synes vi er tilstrækkeligt.

Derfor synes vi heller ikke, at det er hensigtsmæssigt, hvis der fremover skal redegøres for de sundhedsmæssige konsekvenser i tilfælde, hvor det ikke er relevant, altså hvor det pågældende lovforslag ikke har sundhedsmæssige konsekvenser, sådan som beslutningsforslaget lægger op til.

Vi synes til gengæld, det er fornuftigt, at justitsministeren nu lægger op til at ville indskærpe over for de andre ministerier, at hvor det er relevant, er ministerierne faktisk allerede i dag forpligtet til at redegøre for de sundhedsmæssige konsekvenser af et lovforslag.

Det er på den baggrund, at vi ikke støtter det forslag, der er fra Det Radikale Venstre.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Og vi går videre til SF's ordfører, fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Da vi for efterhånden rigtig mange år siden fik gennemført muligheden eller forpligtelsen for ministerierne til at lave en miljømæssig vurdering af lovforslagene, var der også fra de ministre, der var involveret, og fra den daværende justitsminister en råben og skrigen, fordi det gav administrativt bøvl og besvær og ikke var nød-

vendigt, og fordi der var mange lovforslag, som ikke havde miljømæssige konsekvenser, og hvorfor skulle man dog forholde sig til det osv.

Men omvendt tror jeg i og for sig, at det blotte forhold, at man skal overveje det i ministeriet, også selv om man så kommer frem til, at der ikke er nogen miljømæssige konsekvenser, der i hvert fald er politiske – ministeren vil ikke have, der skal være miljømæssige konsekvenser – gør, at man så altså skal skrive sig ud af det problem.

Jeg har set lovforslag, som ikke havde ligestillingsmæssige konsekvenser, og har set de ord, der blev formuleret om, at der ikke var ligestillingsmæssige konsekvenser ved noget, hvor det var åbenlyst for alle, at der var ligestillingsmæssige konsekvenser.

Et eksempel var også den her nedsættelse af sukkerafgiften på mineralvand, herunder sodavand. Der havde jeg jo en længere debat med formanden for Folketingets Sundhedsudvalg, hvor vi skrev frem og tilbage om, hvilke konsekvenser det ville få for sundheden. Hvis det bare var sådan, at vi havde haft den der sundhedsmæssige vurdering, ville der have stået, at det her bliver børn fede af – punktum – det er usundt – punktum, for der er jo ikke nogen minister, der sådan bare, hånden på hjertet, kan sige, at det ingen sundhedsmæssige konsekvenser har at nedsætte sodavandsafgiften.

Der er ikke tvivl om, at det da har betydning, og det, vi ved, er, at der er en lang række forskellige faktorer, der har sundhedsmæssige konsekvenser. Nu har jeg talt om fedt, sukker, partikeludslip. Hvorfor kan vi ikke få de ministre til konkret at skrive, hvad konsekvenserne er, konkret at skrive det på en sådan måde, at de rent faktisk kan ses over skulderen af folk, der også har forstand på det, således at vi også får en debat om, hvad det er for en lovgivning, vi laver, en debat om, hvor vi går hen med den her lovgivning, og om det kommer til at koste os ekstra penge inden for omsorgssektoren, inden for sundhedssektoren? Vi skal jo træffe en lang række beslutninger, som kan få betydning.

Der er jo også mange, som justitsministeren selv leverer til sine fængsler, som bliver tossede oven i hovedet, som får psykiske lidelser af det. Vi fik jo en undersøgelse om isolation her for ca. 10 år siden, der påviste sort på hvidt, at det havde alvorlige konsekvenser at sidde i isolation – alvorlige sundhedsmæssige konsekvenser. Vi ved jo, at det ikke er sundt, når folk sidder i fængsel i længere tid og ikke får udgang osv. Det kan man da godt skrive, vi ved det jo godt. Der-

for er det på en lang række områder ret smart at skrive, at ting har sundhedsmæssige konsekvenser.

Så jeg forstår slet ikke det der jamenspil, som de forskellige ordførere kører med.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til SF's ordfører. Og vi går videre til Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Det Radikale Venstre har jo ret, når de i begrundelsen for at fremsætte det her forslag anfører, at når vi snakker om sundhed, er vi nødt til at anske det meget bredere end det spørgsmål, der vedrører sundhedssektoren og behandlingssektoren. Det er jo sådan set forholdsvis indlysende. Det er jo også gået igen i mange af de indlæg, der har været i dag, at man sådan set har den erkendelse, at spørgsmål om trafikpolitik, miljøpolitik, arbejdsmiljøpolitik, spørgsmål om, hvordan man håndterer spørgsmål om børns forhold i skolerne, og også dele af retspolitikken jo har umiddelbare sundhedsmæssige konsekvenser, som det jo i nogle tilfælde kan være en fordel for dem, der fremsætter forslagene, at undgå at der bliver fokuseret på.

Kl. 16.20

Derfor synes jeg sådan set, at det forslag, som Det Radikale Venstre er kommet med her, i sin substans er meget fornuftigt.

Jeg vil også sige, at det jo er rigtigt, som fru Anne Baastrup fra SF også sagde, at der ikke er meget, der er anderledes i den her debat end i den debat, der var, da man i sin tid ville have miljøvurderingerne ind. Der var der jo også mange overvejelser om, på hvilke områder miljø nu ikke sådan rigtig spillede nogen rolle og ikke rigtig kom ud med noget som helst resultat. Og jeg tror jo trods alt, at det har været medvirkende til, både i kommuner, hvor man jo også foretager den slags vurderinger, og her i Folketinget, at det har været en vigtig ting, at miljøvurderingerne altid skulle med ind i de lovforslag, der kom, ikke nødvendigvis forstået på den måde at de formuleringer, der har været i forbindelse med de miljømæssige konsekvenser, har været særlig oplysende eller for den sags skyld har ført til, at lovforslagene ved selve behandlingen er blevet behandlet anderledes, end de ellers ville blive behandlet, men jeg er ret overbevist om, at det, at man bliver presset til den slags overvejelser allerede i den indledende fase, godt kan få nogen betydning. Og derfor synes vi altså, at ho-

vedindholdet i det her forslag er fornuftigt, som jeg også har sagt.

Det er selvfølgelig godt, at justitsministeren vil indskærpe over for de øvrige ministre, at man skal være opmærksom på sundhedsforholdene. Dermed antyder justitsministeren også, at hun godt er klar over, at ministrene ikke altid er så omhyggelige med at huske sådan at tage ordentlig og seriøs stilling til de sundhedsmæssige konsekvenser. I hvert fald har jeg da bemærket, at når der er forslag, som omhandler grænsehandel – det er nemlig tit en anledning til at sætte afgiften ned på sodavand og øl og andre ting – så er det, som om det er grænsehandelen og konsekvenserne for statsfinanserne, der gøres meget ud af at beskrive, hvorimod de sundhedsmæssige konsekvenser systematisk underbetones og man først kommer ind på dem, når der bliver stillet nogle spørgsmål efterfølgende i sagsbehandlingen. Så kan man sige, at det er det der omsvøbsdepartement, der træder i kraft.

Så set fra Enhedslistens side er det her sådan set et meget fornuftigt og udmærket forslag. Jeg kan jo godt høre på de indlæg, der har været i dag, at det ikke bliver vedtaget sådan lige på den her side af sommerferien, men jeg håber da på, at det kan medvirke til, at vi i fællesskab sørger for, at der kommer større fokus på de sundhedsmæssige konsekvenser af de lovforslag, der behandles herinde.

Endelig skal vi jo også være opmærksomme på, at det jo forholder sig på den måde, at mens sundhedsordføreren selvfølgelig er meget fokuseret på sundhed, så har jeg på fornemmelsen, at hvis en skatteordfører, bare for at nævne sådan noget, som ligger mig meget fjernt – selv om jeg har været skatteordfører i en kort periode, men det er der ingen grund til at se tilbage på med nogen større stolthed – ikke sådan tydeligt og klart gøres opmærksom på, at det også har nogle sundhedsmæssige konsekvenser, kan man have en meget, meget klar tendens til at overse det. Så det er jo også for at sikre – ligesom man med miljøbeskrivelserne sikrer det i forbindelse med politikere, der normalt måske ikke beskæftiger sig så meget med miljø – at man ved at fokusere på sundhed i beskrivelsen af, hvilke konsekvenser et lovforslag har, også sikrer, at de politikere, der måske ikke har det der med sundhed stående forrest i den lille lommebog over, hvad der er vigtigt her i verden, så også er opmærksomme på de sundhedsmæssige konsekvenser og bliver hjulpet til det.

Får vi ikke det her forslag igennem, ja, så må vi jo påtage os den opgave både at følge med i, at justitsministerens gode og velmenende brev til de øvrige ministre bliver omsat til virkelighed, og så bruge lidt ressourcer på at overbevise de af vores kolleger inden for andre ordførerområder, som måske ikke altid tænker på sundheden, og minde dem om, at det skal de huske at gøre.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Vi går til ordføreren for forslagsstillerne, den radikale fru Charlotte Fischer.

Charlotte Fischer (RV):

Folkesundheden er en af fremtidens allerstørste udfordringer. Vi ved allerede i dag, at den danske middelalder ikke er så god, som den er, hvis man bare kigger over Sundet, hvor svenskerne jo lever flere år længere i gennemsnit, end vi gør her i landet. 1,5 millioner danskere har kroniske lidelser. Det er alle sammen livsstilssygdomme, som i høj grad handler om, hvordan vi lever hver dag som mennesker.

Hvis vi for alvor skal gøre noget for folkesundheden, er det ikke bare et spørgsmål om at have rigtig gode sygehuse og en rigtig god behandling her i landet – det skal vi også have – men så er det langt større ting, der står på spil.

Kl. 16.25

I kommunerne og regionerne har man sådan set allerede gjort den erkendelse, og i de her år er der flere og flere kommuner, der tænker sundheden ind i alle de områder, de har. Hvis de sidder og skal lave en trafikplan, er sundheden et element, de tænker ind fra starten. Det bemærkelsesværdige er jo, at vi i Folketinget på mange måder er de sidste til at erkende ting i det her land; det er, som om vi notorisk skal være bagefter alle andre i det her land.

Statens Institut for Folkesundhed har skrevet en rapport om at konsekvensvurdere alle initiativer, ud fra hvordan de virker på sundheden. I 2004 sagde Statens Institut for Folkesundhed helt klart, at det er en god idé at få konsekvensvurderet alle lovforslag. Det gælder jo fuldstændig på samme måde, som vi har det i dag, at man skal konsekvensvurdere, ud fra hvilke økonomiske konsekvenser et lovforslag har – administrative, miljømæssige konsekvenser – og hvordan det virker i forhold til EU-retten.

Der er ikke nogen forskel mellem sundhed og miljø; vi forestiller os, at det skulle være helt på samme måde.

Sundhed virker jo i forhold til en række områder og netop ikke kun sundhedsområdet. Skatteområdet, som har været nævnt, er jo helt oplagt, skatter og afgifter. Og sodavandsafgiften, som blev vedtaget i forbindelse med finansloven, er jo et stjernegodt eksempel på, hvordan man vedtager en afgift egentlig uden for alvor at have tænkt igennem, om det her er en god idé i forhold til sundheden. Så har man bagefter haft travlt med at argumentere frem og tilbage, men hele ideen er jo, at man tænker det ind fra starten, før man tager beslutningen. På samme måde skal man jo tænke sig om, før man sænker afgifterne på spiritus og tobak.

På andre områder gælder sundheden jo også. Man kunne nævne partikelfiltre, som vi jo nu efterhånden har udsigt til at få indført i det her land. Det gælder også på beskæftigelsesområdet, f.eks. når man laver en lov om sygedagpenge. Arbejds miljølovgivningen har utrolig meget med sundhed at gøre. Det er vigtigt, at vi laver arbejdsmiljølovgivning, der fremmer sundheden. Det gælder hele Socialministeriets område, udsatte grupper; vi behandler netop et lovforslag om gravide misbrugere. Der er masser af områder, der er påvirket af sundheden.

Hele argumentet om, at det er bureaukratisk, synes jeg er et besynderligt alibiargument. Hvis man virkelig mener, at det er bureaukratisk, så ville man jo også mene, at alle de andre konsekvensvurderinger, vi laver i dag, er bureaukratiske, og at de måtte ud, hvis det var det, der var argumentet.

Der er ikke noget logisk argument for ikke at sidestille miljø og sundhed, og jeg vil næsten lægge mit hoved på blokken på, at det kun er et spørgsmål om år, inden lovforslag bliver konsekvensvurderet også i forhold til sundhed. Selvfølgelig vil de gøre det, tiden arbejder i den retning, og det er egentlig bare ærgerligt, at det ikke lige så godt var noget, vi kunne blive enige om nu, det er jo ikke engang et stort politisk sværdslag.

Hele ideen med at få en systematisk konsekvensvurdering er jo lige præcis, at det er synligt; at man har den synlige boks. Embedsmændene og ministeren skal gå ind og tage stilling, og vi herovre i Folketinget kan efterfølgende stille ministeren til regnskab for, om der står noget eller ikke står noget, og hvad det er, der står. Det tror jeg i sig selv har en stor effekt.

Det er jo tankevækkende nok, at ministrene rundtomkring glemmer det i dag. Ja, hvorfor glemmer de det? Jamen de glemmer det jo, fordi der ikke er nogen boks, og så bliver det skubbet langt ned, og når man så sidderovre i Skatteministeriet, har man tankerne rettet mod mange, mange andre ting end lige præcis folkesundheden.

Jeg er selvfølgelig glad for, at justitsministeren nu tager initiativ til at sende et brev rundt til kollegerne og opfordre dem til at gøre noget ved sagen, det er da helt klart bedre end ingenting, men jeg har svært ved at forstå, at vi ikke bare tager skridtet fuldt ud og får den fulde konsekvensvurdering, sådan som Statens Institut for Folkesundhed har anbefalet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 98:

Forslag til folketingsbeslutning om lovpligtig ansvarsforsikring m.v. for hesteejere.

Af Kim Christiansen (DF) m.fl.
(Fremsat 20/2 2007).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 16.30

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Efter beslutningsforslaget pålægges regeringen at fremsætte lovforslag, som indebærer, at hesteejere skal erstatte de skader, deres heste forvolder. Lovforslaget skal endvidere pålægge hesteejere at holde heste ansvarsforsikrede. Erstatningen skal dog kunne bortfalde eller reduceres,

hvis den skadelidte har medvirket til skaden. Det fremhæves i bemærkningerne til forslaget, at trafikuheld forårsaget af heste kan få alvorlige fysiske og økonomiske konsekvenser for de skadelidte, bl.a. fordi de ofte selv må betale for de forvoldte skader.

Jeg vil gerne understrege, at jeg er meget enig i det hensyn, der ligger bag beslutningsforslaget, nemlig at hjælpe mennesker, der eventuelt kommer i klemme økonomisk efter sammenstød med heste i trafikken.

Efter de gældende ulovbestemte regler om erstatning kan man som udgangspunkt kun blive erstatningsansvarlig, hvis man har handlet på en måde, der kan bebrejdes en, dvs. forsættigt eller uagtsomt.

Hvis en hest eller et andet større husdyr bryder ud af sin indhegning og forvolder skade, gælder der imidlertid en regel om objektivt ansvar, det vil sige, at ejeren er erstatningsansvarlig, selv om der ikke er noget at bebrejde den pågældende. Reglen om objektivt ansvar gælder dog ikke ved sammenstød med biler. Her gælder en regel om objektivt ansvar for bilejeren, mens hestens ejer kan blive ansvarlig, hvis det kan bebrejdes ejeren, at skaden er sket, f.eks. fordi hesten ikke har været forsvarligt indhegnet.

De regler, der gælder i dag, betyder altså, at hesteejere vil kunne gøres erstatningsansvarlige for de skader, deres heste forvolder ved sammenstød med biler, hvis der er noget at bebrejde ejeren, i forbindelse med at hesten har været løs. Der er dog ingen pligt for ejeren til at tegne en ansvarsforsikring for hesten, der kan dække sådanne skader.

Forslagsstillerne lægger med beslutningsforslaget for det første op til, at en hesteejer skal kunne pålægges et erstatningsansvar på et såkaldt objektivt grundlag – dvs. uden at der er noget at bebrejde ejeren – i alle tilfælde, altså også ved sammenstød med biler.

Forslagsstillerne lægger for det andet op til, at samtlige hesteejere skal pålægges at tegne en ansvarsforsikring for deres heste. En sådan særregel om objektivt ansvar for hesteejere kombineret med en forpligtelse til at tegne en ansvarsforsikring for enhver skade, som ejeren er ansvarlig for, vil i sagens natur indebære ulemper for samtlige hesteejere her i landet. Det er derfor vigtigt, at vi, inden der eventuelt lovgives herom, sikrer os, at behovet for en sådan regel står mål med disse ulemper.

Inden der eventuelt tages skridt til lovgivning som foreslået af forslagsstillerne, er det derfor